

Skuldfällan???

Studieförbundet Näringsliv och Samhälle (SNS) har förfuskat den goda idén med att ha några ekonomins "vise män" som årligen gör en oberoende och intellektuellt högtstående analys av vårt lands ekonomiska problem. Endast i viss utsträckning kan det förklaras av den brist på vise män som har drabbat nationalekonomin under de senaste tio åren då verkligheten inte velat stämma med ekonomernas kartor.

SNSs senaste rapport innehåller ett kapitel om skuldfällan som mest är ett inlägg i socialdemokraternas inre fejd mellan den röda och den vita rosen. Villy Bergström och Bengt-Christer Ysander (vita rosen) utvecklar där sin tes om att hyperinflation och massarbetslöshet är att vänta om man inte genast sparar i statens budget.

Med skuldfällan menar SNS-ekonomerna till yttermera visso att det går illa vad regeringen än gör.

– Finansieringen av ett stigande budgetunderskott leder förr eller senare till en ekonomisk kollaps i form av hyperinflation och massarbetslöshet, helt oavsett vilket finansieringsalternativ som väljs, heter det i rapporten.

– Budgetunderskottets realvärde måste minskas med 10–15 miljarder per år för att budgetunderskott och stats-skuld inom en femårsperiod skall komma in på en utvecklingsbana som inte är explosiv... Det är osannolikt att en sådan bantning skulle kunna ske utan ökad arbetslöshet, och därmed skulle den också leda till minskade inkomster och ökade utgifter för staten. Det är därför osannolikt att det över huvud taget är ekonomiskt och politiskt möjligt att, med nuva-

rande offentliga finansieringssystem, åstadkomma en minskning av budgetunderskottet, blir SNS-ekonomernas dyst-ra slutsats.

Här måste föreligga något tankefel. Så dystert kan det inte vara. Tankefelet återfinns på sidan 69 i rapporten där det sägs att det är högst tvivelaktigt att statens ränteutgifter skall särbehandlas vid analyser av budgetunderskottets verkningar. Visst skall man särbehandla räntorna. Det är skillnad på utgifter för statsskuldräntor och utgifter för tex barnbidrag. Barnbidrag blir konsumtion medan räntorna på statsskulden i betydande utsträckning kan låsas in i bank-systemet.

SNS-ekonomerna skriver att statens lån i bankerna är inflationsdrivande... "under förutsättning att staten inte låser in bankernas pengar genom likviditetskvoter, utlåningstak etc".

Men det gör staten. Därmed faller stora delar av SNS-rapportens slutsatser samman. Statens underskott på 90 miljarder motsvarar ungefär 10 000 per svensk. Men inte kan man minska en tvåbarnsfamiljs årliga disponibla inkomst med 40 000 kronor. Det förstår man efter en minuts eftertanke.

Det är dags att göra en ny och mer begåvad analys av budgetunderskottets verkningar. Underskottet medför problem, men dessa problem är lösbara. Sätt upp ett mål för penningmängdens ökningstakt och låt den kommande och oundvikliga inflationen om 15% i tre år amortera bort statsskuld och räntebörda så löser det sig nog utan att man behöver spara bort 30 miljarder på ett budgetår.